

Mit értek el, merre haladjanak?

Vélemények a szakszervezeti könyvtárügy helyzetéről, fejlesztéséről III.

Szervezeti intézkedésekre van szükség

SÖVEGJÁRTÓ LÁSZLÓNÉ, a szombathelyi SZMT könyvtár igazgatója

Az 1971. évi SZOT elnökségi állásfoglalás megjelenése óta Vas megyében a *könyvtárak személyi és működési körülményei számottevően megjavultak*. A megye minden 1500 dolgozót foglalkoztató zárt üzemében — egy kivételével — önálló könyvtár működik. További négy üzemben, ahol a dolgozók száma 1200—1500 között van, az önálló könyvtári kategóriának megfelelő körülmények között végzi munkáját a szakszervezeti könyvtár. Három 700—1100 dolgozót foglalkoztató üzemben pedig sikerült elérnünk, hogy a szakszervezeti és a műszaki könyvtár kezelését egyazon főfoglalkozású könyvtáros végezze. Eredményeink közé tartozik, hogy két üzemben megadták a kért második státust, a harmadik üzemben most van folyamatban a második munkaerő alkalmazásának engedélyezése. A felsorolt könyvtárakban lehetőséget teremtettek a helybenolvasásra is. A központi könyvtár létszáma 4-ről 7-re emelkedett.

A fenntartók támogatását az Alapelvekre való tekintet nélkül kértük, mert azok már sok vonatkozásban túlhaladtak. Ahol kérésünk, érvelésünk az igazgatói jó szándékkal találkozott, ott megvalósították elképzeléseinket, máshol nem. Ez abból adódik, hogy az Alapelvek csak állásfoglalás, mely nem tartalmaz szervezeti intézkedéseket.

Az Alapelvekben megfogalmazott kívánalmak a következő vonatkozásokban maradnak el a mai követelményektől:

1. Önálló könyvtár csak a 2000-nél több dolgozót foglalkoztató üzemekben jöhet létre (ezt az elvet Vas megyében nem követtük).

2. Kevés az állománygyarapításra a dolgozónként javasolt 8 Ft-os könyvszerzési keret, hiszen nem elegendő, ha könyvtáraink csak az „Új Könyvek” kínálatából válogatnak. A korszerű szakirodalmi ellátásra, kellő számú folyóirat rendelésére szűkösek az anyagi lehetőségeink. (A központi könyvtár állományának 48 százaléka szakirodalom, és idegen nyelvű folyóiratokat is rendel.)

Az SZMT-től kapott támogatásunk 1971 óta csupán 25 ezer Ft-tal nőtt. Ez sem a megnövekedett igényekkel, sem a már kialakult szolgáltatásokkal nincs arányban. Nemrég gépkocsit igényeltünk.

Az ország SZMT könyvtárainak anyagi, személyi, működési körülményei hihetetlenül eltérnek egymástól.

Rendkívül fontosnak tartom a központi könyvtárak *egységes katalógusrendszerének megteremtését*, hasonlóan a tanácsai könyvtárakéhoz. (Kilenc megyében jártam, de úgy tapasztaltam, hogy a gyűjtemények feltárása egyrészt nem elégséges, másrészt nagyon eltérő színvonalú.)

Új normatívákat kell kidolgozni a központi könyvtárak számára. Meg kell fogalmazni a szakmák és a központi könyvtárak kapcsolatának elveit, módszereit is.

A munkásosztály könyvtári ellátása elsősorban a szakszervezeti könyvtárak feladata. Az Alapelvek átdolgozásakor feltétlenül ebből kell kiindulni. Nem elég az állásfoglalás, szervezeti intézkedésekre, nagyobb anyagi áldozatokra van szükség.